

Krizių prevencija

Regioninės politikos analizės skyriaus vedėjas
Virginijus Mažeika

ŠVIETIMO KOKYBĖS IR REGIONINĖS POLITIKOS DEPARTAMENTAS

- Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas
- Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas

Aktualūs
straipsniai

- 23¹ straipsnis. Apsauga nuo smurto švietimo įstaigose.
- 43 straipsnis. Mokyklos veikla.
- 46 straipsnis. Mokinio teisės ir pareigos.
- 47 straipsnis. Tėvų (globėjų, rūpintojų) teisės ir pareigos.
- 49 straipsnis. Mokytojo teisės ir pareigos.
- 64 straipsnis. Švietimo priežiūra.

- 8 straipsnis. Vaiko teisė mokytis.
- 10 straipsnis. Vaiko teisė į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę ir laisvę, kitas teises.
- 20 straipsnis. Vaiko teisė būti apsaugotam nuo smurto.
- Ir kt.

- ***Teisės aktai reglamentuoja vaiko teises į saugią aplinką, fizinį emocinį saugumą, užtikrinant vaiko interesus bei suteikiant reikiamą pagalbą.***
- ***Teisės aktų esminė nuostata - draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta mokinių prieš mokinius, švietimo įstaigų darbuotojų prieš mokinius ir kt.***

Svarbios nuorodos

ŠMSM

Patyčių prevencija

<https://www.nsa.smm.lt/2022/03/07/rekomendacijos-neleiskime-isipieksti-nesantaikai/>

Reagavimo į patyčias ar kitokį smurtinį elgesį mokykloje atmintinė

<https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/svietimas/patycios/Atmintin%C4%97-patycios.pdf>

Skaitmeninis turinys: <https://www.emokykla.lt/>

Patarimai ir pagalba

įvairiais emocinės sveikatos klausimais:

- *Veiksmai dėl emocinių išgyvenimų karo metu:* <https://pagalbasau.lt/karas/>.
- *Emocinės pagalbos gavimas:* <https://pagalbasau.lt/gaukpagalba/>.
- *Nemokama emocinės pagalbos linija:* <https://pagalbasau.lt/pagalbos-linijos/>.

Kaip kalbėti su vaikais ir jaunimu apie karą Ukrainoje?

<https://sam.lrv.lt/lt/naujienos/kaip-su-vaikais-ir-paaugliais-kalbetis-apie-kara-ukrainoje>

Rekomendacijos pedagogams - Kaip kalbėtis su mokiniais apie tvyrančią įtampą dėl karo Ukrainoje?

[https://www.emokykla.lt/upload/photos/2022/03/08/REKOMENDACIJOS%20PEDAGOGAMS%20Kaip%20kalb%C4%97tis%20su%20mokiniais%20karinio%20konflikto%20Ukrainoje%20metu%20\(3\).pdf](https://www.emokykla.lt/upload/photos/2022/03/08/REKOMENDACIJOS%20PEDAGOGAMS%20Kaip%20kalb%C4%97tis%20su%20mokiniais%20karinio%20konflikto%20Ukrainoje%20metu%20(3).pdf)

Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos parengti streso valdymo patarimai:

<https://pagd.lrv.lt/uploads/pagd/documents/files/streso%20valdymo%20pratimai.pdf>.

Patyčios ir neapykanta

- Į patyčias tautiniu pagrindu reikia reaguoti kaip į bet kokias kitas patyčias.

Tam gali būti naudojama bendra Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos svetainėje pateikta medžiaga apie patyčių ir smurto prevenciją:

<https://smsm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/smm-svietimas/patyciu-ir-smurto-prevencija1/rekomendacijos-ir-metodines-priemones>.

- Pastebėjus patyčias neapykantos kurstymą tautiniu ar kitu pagrindu galite apie tai saugiai pranešti naudodamiesi **Patyčių dėžute** - mobiliąja programėle ir administravimo sistema, kurią nemokamai gali įsidiegti visos šalies mokyklos. Kaip įsidiegti ir naudoti Patyčių dėžutę galite atrasti šiuo adresu: <https://smsm.lrv.lt/lt/patyciu-dezute>.

- Kaip konkrečiai reaguoti į patyčių atvejus, siūlome remtis šiomis rekomendacijomis: [https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/svietimas/REAGAVIMO%200%C4%AF_%20PATY%C4%8CIAS%20MOKYKLOJE%20rekomendacijos_\(VAIK%C5%B2%20LINIJA\).pdf](https://smsm.lrv.lt/uploads/smsm/documents/files/svietimas/REAGAVIMO%200%C4%AF_%20PATY%C4%8CIAS%20MOKYKLOJE%20rekomendacijos_(VAIK%C5%B2%20LINIJA).pdf).

- Kaip vykdyti krizės valdymą mokykloje LR Švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra parengusi Rekomendacijas dėl krizių valdymo mokyklose <https://www.etar.lt/porta/lt/legalAct/5824b5c022a111e88e8fef3b3f51dc2f...>

Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – NKSC) ir Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ragina gyventojus kritiškai vertinti informaciją socialiniuose tinkluose ir kibernetinėje erdvėje. Prasidėjus kariniams veiksams Ukrainoje, NKSC fiksuoja išaugusį pranešimų apie sukčių veiklą socialiniuose tinkluose skaičių. Pasitikrinkite informaciją ir neskubėkite. Svarbu išsiugdyti įprotį patikrinti pateikiamą informaciją ar pasitarti su patikimais žmonėmis prieš atliekant veiksmus. Kitas svarbus veiksnys yra dėmesingumas, nes socialinė inžinerija remiasi skubiniu priimti sprendimus, nespėjus apgalvoti ir pasverti jų būtinumo ir reikalingumo, tikintis, kad elgsitės impulsyviai ir neracionaliai. NKSC patarimai dėl saugaus naršymo internete: https://www.nksc.lt/naujienos/patarimai_kaip_apsisaugoti_nuo_sukciu_kibernetinej.html.

Todėl svarbu atlikti veiksmus steigėjo, mokyklos lygmeniu..

ŠMSM

- Prašome atsakant į konkrečius mokiniams ir mokytojams, vadovams kylančius klausimus, dalytis pateikta medžiaga ir ją nagrinėti.
- Svarbus saugios aplinkos savivaldybėje, mokykloje kūrimo komponentų į(si)vertinimas.
- Veiklos planų priemonių, vadovų užduočių, pedagoginės - psichologinės tarnybos, pedagogų kvalifikacijos centrų priemonių, tarpinstitucinio koordinavimo, NVŠ modelių, maitinimo, pavėžėjimo įsivertinimas naujame kontekste.
- Intervencija – steigėjo, savivaldybės administracijos, mokyklos vadovo, pavaduotojų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų darbuotojų koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat – švietimo pagalbos priemonių visumą naujame kontekste.

Universaliosios prevencijos priemonės mokyklos lygmeniu apima glaudžiai tarpusavyje susijusius, integraliai veikiančius komponentus:

- mokyklos veiklą ir valdymą;
- mokinių ir mokytojų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymą;
- pozityvaus mokyklos mikroklimato kūrimą;
- mokinių pozityvių vertybių formavimą;
- tėvų įtraukimą / įsitraukimą.

Mokyklos veiklos dokumentų, veiklos plano priemonių, ugdymo plano, ugdymo turinio, pamokos planavimo, metodinio darbo, pamokų stebėjimo, pagalbos mokiniui ir šeimai priemonių, vaiko gerovės komisijų, pagalbos specialistų, savanorystės veiklos, praktikų korekcija, įvertinant individualų kontekstą.

Dėkojame

Telefonas: +370 5 219 1190

El. paštas: info@smsm.lt

A. Volano g. 2,

LT-01124 Vilnius